

I. Ustanovilo, zgradilo, oziroma razširilo se je:

- 58 bolnišnic,
- 22 sirotišnic,
- 1 oskrbovalnica za slepe,
- 94 zavetišč za uboge in hirajoče,
- 30 različnih pribežališč za uboge in otroke,
- 56 zavetišč in vrtov za otroke,
- 4 trgovinskih, obrtniških in poljedeljskih šol,
- 15 cerkva in kapel,
- 2 templa,
- 3 muzeji za umotvore in obrte

Dalje se je zgotovilo ali osnovalo povodom 40letnice:

- 26 cest, mostov in potov,
- 36 javnih trgov in vrtov,
- 40 vodovodov in vodnjakov,
- 7 kopališč,
- 19 zgradb v različne namene (tržne in obrtne lope, dvorane za zdravišča, razgledni stolpi itd.)

Razun tega so zagotovljene zgradbe 1 normalne kasarne, 2 poslopja z zdravimi in cenimi stanovanji za delavce, 17 ljudskih kuhinj, 3 ljudske knjižnice.

II. Zasluge in ustanove nastale so za:

- 38 bolnic,
- 3 sirotišnice,
- 37 hiš za oskrbovanje ubogih in onemoglih,
- 16 zavodov in vrtov za otroke,
- 8 meščanskih, ljudskih in osrednjih šol,
- 4 trgovinske, obrtne in kmetijske šole,
- 3 cerkve in kapele,
- 2 delavnice,

99 ustanov za dijake,

15 ustanov za oskrbovalnice vojaške, gluhonemih, slepih, sirotiške, itd. itd.

III Denarne svote ki so se darovale povodom cesarjeve 40letnice uvrste se tako:

1. Za ustanovitev 143 dobrodelnih zavodov obrnilo se je v gotovini . . . 2,566.716 gld. v vrednostnih obligacijah pa . . . 107.100 „ vrh tega pa še 119 enakih zavodov, pri katerih se svota ne da določiti v številkah.

2. Za 560 zalog in ustanov obrnilo se je v gotovini . . . 3,194.829 „ v obligacijah pa . . . 859.240 „

Pri 139 takih pa se svota ne da določiti v številkah.

3. Za drugih 970 občekoristnih in dobrodelnih činov obrnilo se je v gotovini . . . 3,087.724 „ v obligacijah pa . . . 364.635 „ v daljnjih 1275 slučajih se svota ne da določiti v številkah.

Vse tri vrste kažejo torej skupno svoto v gotovini . . . 8,849.269 „ v obligacijah pa . . . 1,330.975 „
torej skupaj . . . 10,180.244 gld.

in ako s tem prišteje še baron Hirsch-ova ustanova za šolske namene židovstva v Galiciji in Bukovini, ki znaša 12 milijonov frankov ali 6,000.000 gld., kaže se končna skupna svota 16,180.244 gld., gotovo lep sad modre volje ljubljene vladarja našega.

Naši dopisi.

Iz Ljubljane. — Volitve v kranjske okrajne šolske svete zvršil je za predstoječo šestletno dobo deželni odbor v svoji seji minulo soboto. Že naprej je bilo gotovo, da bodo volitve dobile vse drugače lice, kakor one po volitvah pred šestimi leti, ko je bil prejšnji nasprotni večini v deželnem odboru vsakdo toliko ljubši kandidat za ta posel, kolikor večjega nasprotnika se je kazal narodu našemu.

Da se sedanje volitve niso vršile zgolj z geslom „nikogar prejšnjih“, kažeta imena iz dosedanje dobe izvoljenih: Čarman v Radoljici in Jul. Majer v Logatcu. Da se je deželni odbor pri volitvi primerno oziral na volilce „velikega posestva“, kažejo imena novoizvoljencev: gg. Jos. Seunig, Janko Vrbančič, Janko Krsnik, Štefan Jaklič in prošt Dovgan.

Dva novoizvoljena sta izprašana profesorja namreč: gg. dr. Marinko in pa Fr. Homan, izmed deželnih poslancev so vzeti: gg. Kavčič, Krsnik, Pakiž, Pfeifer in Svetec; iz vrste trgovcev oziroma obrtnikov, vzeti so: gg. Fr. Homan (po svojem sedanjem poklicu), Ed. Hofman v Kočevji, Fr. Kotnik, in J. Murnik v Kamniku. Kmetijstvo zastopajo razun zgoraj imenovanih peterih zastopnikov velikega posestva, skoraj vsi ostali izvoljenci, izrekoma pa gg. Kotnik, Kavčič, Pakiž, Pfeifer. Da iz prejšnje dobe niso sprejeti gg.: Lasnik, Plautz, Dolenc, Mally, Rud. baron Apfalterer, Roth, dr. Deu, Burger, Hanf, Tomitz, dr. M. pl. Wurzbach, je pač po vsem naravno.

Imena minulo soboto v deželnem odboru izvoljenih členov v okrajne šolske svete so sledeča:

Za Ljubljano so imenovani gg. Jožef Seunig, graščak na Bokalcu, in Franc Kotnik, tovarnar in posestnik na Vrdu. Za Krško Viljem Pfeifer, državni in deželni poslanec v Krškem, in dr. Janez Mencinger, advokat v Krškem. Za Radovljico Franc Čarman, c. kr. vojaški kapelan v pokoji v Radovljici, in M. Homann, trgovec v Radovljici. Za Kranj Anton Globočnik, c. kr. notar v Kranji, in Ivan Urbančič, graščak na Turnu. Za Litijo Luka Svetec, c. kr. notar v Litiji, in Štefan Jaklič, župnik v Št. Vidu. Za Postojino Hinko Kavčič, deželni poslanec v Razdrtem, in Janez Sajovic, župnik v Slavini. Za Logatec Julij Mayer, zdravnik v Planini, in Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Logatcu. Za Kočevje Ed. Hoffmann, trgovec v Kočevji, in Primož Pakiž, posestnik in deželni poslanec v Primostcu pri Sodražici. Za Novo Mesto dr. Jož. Marinko, katehet na gimnaziji

v Rudolfovem. in L. Golia, c. kr. okrajni sodnik v Trebnjem. Za Črnomelj Franc Dovgan, prošt v Metliki, in Anton Kupljen, c. kr. notar v Črnomlju. Za Kamnik Janko Kersnik, c. kr. notar in grajščak na Brdu, in Ivan Murnik, trgovec in posestnik v Kamniku.

— Čitalnica ljubljanska, središče narodnega življenja v Ljubljani, priredi ta predpust tri ples in to dne 19. junuarja, sijajni ples dne 2. februarja in ples dne 16. februarja.

Iz letnega poročila Čitalnice razvidimo, da ima to društvo 4 častne člene, 325 v Ljubljani bivajočih in 8 unanijh, toraj skupaj 337 členov. Časnikov ima čitalnica 44.

„Glasbena Matica“ v Ljubljani priobčila je poročilo o svojem delovanju v letih 1886, 1887 in 1888.

Iz poročila razvidimo, da je društvo v l. 1886 podučevalo v godbi na goslih, violii, celo, kontrabas, glasovir in v petji po 56 ur na teden in da se poduka v godbi in glasoviru je vdeleževalo 108, v petji pa 98 učencev.

To število je v izdatno raslo v letu 1887., še bolj pa leta 1888., ko se je vdeležilo: glasbene teorije, harmonije in skupnega petja 123 učencev, solopetja in zborovega petja 108 učencev, poduka na glasovirji 110, poduka na gosli 42 in na druge gosliške instrumente 8 učencev v 2926 urah. Število društvenih členov narastlo je l. 1888 na 372.

— Osepnice na Dolenjskem, izrekoma v Krškem okraji, širijo se bolj in bolj tako, da morajo šole zapirati, da bi se širjenje kužne bolezni omejilo. Koze širile so se izrekoma na Bučki že takoj začetkom minule jeseni in od mnogo strani zahtevale so občine, izrekoma Krška, naj se bolniki takoj, dokler jih je še manj, osamijo in tako širjenje bolezni omeji, pa to se ni zgodilo, ni nam znano zakaj ne in zakaj se sploh pri osepnicah ne postopa prav tako, kakor pri koleri. Sedaj je bolezen že zelo razširjena in je pokončala že mnogo otrok in celo dva duhovnika v najboljših letih, kot žrtve svojega poklica. Videti hočemo, ali zdravstvena oblastva, katere državo in deželo toliko stanejo, vsaj sedaj kaj pomagajo dejansko — ne samo pisarijo.

— Okrajni šolski nadzorniki imenovani so po c. kr. vladi:

1. Za mesto Ljubljano: prof. Fr. Levec (mesto dosedanega Bl. Hrovath-a). 2. za Črnomelj: dosedanji Ant. Jeršinovec. 3. za Kamnik: moravški nadučitelj Lovro Letnar. 4. za Kočevje: dosedanji Iv. Komoljanec. 5. za Kranj: dosedanji Kamniški Andrej Žumer (na mesto Hen. Pirkerja). 6. za Krško: Fr. Gaberšek (na mesto dosedanega Jak. Vodeb-a), 7. za Litijo: učitelj J. Bezljaj (na mesto dosedanega barona Tauffererja). 8. za ljubljansko okolico: učitelj na pripravnici J. Tomšič (mesto dosedanega V. Levstek-a). 9. za Logatec: Vil. Zupančič (mesto dosedanega Gerkmana.) 10. za Novomesto: Andr. Senekovič (mesto doseda-

nega J. Lapajne). 11. za Postojno: dosedanji Iv. Thuma. 12. za Radovljico: župnik Jak. Alijaš (mesto sedaj za Ljubljano imenovanega Levca).

— Dr. Ausserer odložil je svoje državno in deželno poslanstvo mesta Mariborskega, ker jo mu lastni tovariši njegovi stavili zapreke. Pri razpisani dopolnilni volitvi hočejo se z lastnim kandidatom volitve vdeležiti tudi tamošnji Slovenci in govori se, da namestavajo za kandidata postaviti celjskega sodnijskega pristava dr. Gellingsheim-a. Pred vsem mislimo, da to zna biti pravi kandidat; ako pa se za takega proglasi, pa je tudi treba, da se vsi pristaši naše stranke gibajo in delajo za tega kandidata, ker morebiti, da bode zmaga sedaj laglja, ko so nasprotniki razdvojeni.

— Ples priredi prihodnji ponedeljek večer, dne 21. t. m. gospod deželni predsednik baron Winkler in njegova soproga.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Teden pred nadaljevanjem zborovanja državnega zbora je še glede notranje politike naše neka tihota tukaj, za to, ker se vsa pozornost sedaj obrača na hudo borbo, katera se boruje zavolj vojnega zakona v ogerskem državnem zboru. Tukaj zbudila je pozornost deputacija onega ruskega polka, katera nosi ime našega cesarja in katera je prišla svojemu „lastniku“ cesarju čestitat k njegovemu 40letnemu vladanju. Samo na sebi je to čin izredne pozornosti od strani ruskega dvora, še večjo pozornost pa je zbudil izredno sijajen sprejem, s katerim je bila tukaj sprejeta pri dvoru in potem stavljena v vojaških krogih deputacija ruskega polka. Vedeži trdili so celo, da je imel vodja deputacije izvršiti zelo važno politično misijo od strani ruskega dvora, pa to tolmačenje ima svoje gotove meje, namreč one, da polagoma gine mrženje na ruski strani in da se politiki naši zavedavajo, da zna morebiti kmalu nastopiti trenutek, ko bode Avstriji prijateljstvo Ruske jako dragoceno.

Ogerska. — Že zdavnaj ni imela vlada ogerska prestatiti tako hude krize, kakor sedaj pri razpravi novega vojnega zakona. V vseh vojnih in denarnih skupnih vprašanjih imajo Ogri prednost, da njih glas tehta toliko, kot glas avstrijski, da jim je pa dotičnega bremena treba nositi samo okroglo 32%, ostalih 68% plačujemo mi, in Madjari so v denarnih zadevah tako ljubeznjivi da pravijo „Schwab soll zahlen!“ V novi vojni postavi pa se boruje velika politična borba. Teška bremena na krvnem davku imajo si naložiti narodi in v obče sme se reči, da so v to privolili volno vsi narodi v očigled oboroževanja sosednih nam držav. Pa vrh tega zahteva ogerska vlada od samozavestnih, in ponosnih zastopnikov ogerskih, da na predlogu ne